

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

„ŠPERKEM JE VŠE, CO ZA NĚJ POVAŽUJEME“
(V.K.Novák)

ELEMENTAR

Sara Vaníček Míleson

Plzeň 2018

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra designu

Studijní program Design

Studijní program Design kovu a šperku

Diplomová práce

„ŠPERKEM JE VŠE, CO ZA NĚJ POVAŽUJEME“
(V.K.Novák)

ELEMENTAR

Sara Vaníček Milesson

Vedoucí práce: Doc. M.A. Petr Vogel

Katedra designu

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2018

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a čerpala jen z uvedených zdrojů a literatury.

Sara Vaníček Milesson

V Praze, červenec 2018

Obsah

1. DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE.....	5
2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE.....	10
3. PROCES PŘÍPRAVY A PROCES TVORBY.....	12
4. POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	16
5. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	22
6. RESUMÉ.....	24
7. SEZNAM PŘÍLOH.....	25

1. DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Šperk je médium plné protikladů. Na jedné straně je společensky určující, je masovým a svým způsobem povrchním doplňkem člověka, na straně druhé může být velmi osobním a jedinečným předmětem, praktickou součástí víry i magickým amuletem... šperk je stejně tak protikladný jako člověk sám - jsem víc společností nebo jsem víc jedincem? Vzácnost šperku netkví v lesku zlata a drahých kamenů, ale spočívá v přímém kontaktu s lidským tělem, vzácností je reálná intimita objektu.

Ve svých dílech pracuji s dualitou a kontrasty - jedinečnost vůči uniformě a naopak, často pak přicházím na to, že jsou tyto dvě veličiny stejné, záleží vždy na pohledu / vhledu, pokud nahlížíme z povrchu dovnitř nebo zevnitř na povrch...a dál...

Dualita mě fascinuje, představuje pro mě komplexnost světa, ve kterém žiji. Tvoří „nad-vším-stojící“ jednotu, je naším, lidským, nástrojem k navnámání prostředí a jevů kolem: krása proti ošklivosti, dobro proti zlu, vše vždy obsažené v jedné pohádce, existující vždy vedle sebe a spolu.

Neexperimentuji. Nikdy nepřicházím s něčím novým. Popisuji, to co je teď. Při tvorbě se snažím divákovi předkládat univerzálním vizuálním jazykem vybraný pojem nebo stav.

Za univerzální jazyk nejen pro civilizaci evropského typu považují základní geometrické tvary ve 2D, založené na kružnicích / kruzích a pravých úhlech.

S těmito prvky pak pracuji v „ideálním“ prostředí, v sevření základních os x a y , prostředí naprosto čisté, bez předešlých deformací, automaticky mající počátek 0 (libovolnost počátků při použití více, než jednoho prvku je pro čtení občas nebezpečná, je to příliš organické)... Často si mezi osami graficky definuji daný pojem, tedy vztah kružnic a pravých úhlů, který se snažím co nejvíce zjednodušovat, odstraňovat nadbytečné detaily, až vznikne grafická esence pojmu, popisný obraz beze slov, který pak zpracovávám hmotně. Vznikají logické řady, zachycují velmi často nějakou cykličnost, potencionální nekonečno... pro hmotu pak vyberu jednu nebo několik částí, „vět“ nebo „slov“ řady, protože není potřeba říkat celý příběh. Části popíšu v libovolném materiálu. Pracuji s celými čísly, často používám dokonalá čísla. Jejich vzájemné vztahy se pak odráží v celku a dílo je tak harmonické ve svém fyzickém výstupu.

Hmotné zpracování naopak ztrácí předešlou bezpohlavní analytickou formu práce. Hmota je kontaktní a tělesná, proto s ní tak musí být zacházeno.

Pracuji s láskou k doteku ruky a materiálu, s odevzdaností k fyzikálním jevům a chemickým procesům, tedy k charakteristickým vlastnostem používaných materiálů, nástrojů a řemesla. Řemeslo, pro mě zlatnické, je svým způsobem jakýmsi náboženstvím. Práce vlastníma rukama, práce nástroji, které jsou vymyšlené a

zdokonalované už od starověku pro proces přetváření hmoty... člověk se prací rukama dostává přímo do extází. Není divu, taková práce obsahuje všechny potřebné prvky meditace - opakující se pohyby, monotónní zvuky, hluboké soustředění...

(příloha 1, 1a, 1b)

Ruce jsem měla potřebu oslavit v práci s názvem HORTUS CONCLUSUS, zaštitěnou Hildegardou von Bingen, středověkou myslitelkou. Kolem rukou jsem vytvořila náramky, posvátné květy (myrha, olivovník, granátové jablko, lilie), jejichž středem byla právě ruka.

Střed květů je aktivní tvořivá síla rostlin, stejně tak jako naší tvořivou silou jsou ruce. Bohužel se pořád jedná o sílu, se kterou se musíme učit zacházet. Síla je čistá energie, bez odpovědného užívání může mít její použití bolestivé následky. Proto jsem také na subtilně vyhlížející květy, náramky, umístila dlouhé, slabé a ostré jehly (některé rostliny používají podobné prvky jako obranu). Jehly na náramcích se při nevhodném použití buď deformují a znetvoří náramek nebo neopatrného nositele popíchnou.

(příloha 2, 2a, 2b)

Například pro zhmotnění meditace jsem vytvořila kolekci BREATH, inspirovanou rotačním nástrojem, vrtačkou, jejíž princip pohybu používáme od pravěku. Nástroj se říká svidřík, anglicky se jmenuje Archimedes drill.

(příloha 3)

Definovala jsem si pojem dechu jako něco, co se pohybuje po ose nahoru a dolů. Zároveň je to cyklus bez konce, tedy v grafické formě nedokončená kružnice, pohyb, který opisuje kružnici až do jejího přerušení a po stejné trase se po pomlce, vrací zpátky – nádech – ticho - výdech. Přesně takový pohyb opisuje svidřík, navíc jím lidská ruka musí pohybovat nahoru a dolů.

Vytvořila jsem několik plošných geometrických objektů ze slabých drátků v barvě růžového zlata, se setrvačnickem z odlitého olova. Pro rozpohybování objektu je na poprvé nutné „zažehnout“ namotané vlákno, připevněné na ráhnu tlakem ruky směrem dolů, pokud se člověk soustředí a vytrvá, ruka se po chvíli chytne setrvačnosti a bez další vyvíjené síly se nechá sama vynášet a snášet v pravidelném pohybu, objekty se točí sem a tam, rychlou rotací se z plošných objektů stávají vzdušná tělesa, člověk se může opakujícím se pohybem a leskem růžového zlata nechat unášet, uklidňovat a meditovat... dýchat.

(příloha 3a, 3b, 3c)

Ostrých vizuálních kontrastů a jasné duality jsem například využila při zpracování tématu pečetního prstenu. Tento předmět považuji za příkladnou ukázkou duality šperku. Pečetní prsteny jsou přímým důkazem marnivosti společnosti - často se jednalo o velmi esteticky zpracované drahé materiály, které od pradávna značkovaly smlouvy a majetky, ale jde o zhmotněné instinktivní jednání, je to stejné jako psí očůrávání, zvířecí značkování teritoria. Pečetění znakem je samozřejmě čitelnějším podpisem, než jedinečný otisk prstu nebo třeba pach... i když pach / vůně je prchavá a nestálá, je

velmi exaktní a může říct o člověku úplně vše - od zdravotního a psychického stavu až po to, co dělá, kde právě byl, je pečetí okamžiku, pečetí *ted'*. To jsou kvality informací, které se nehodí do dnešního rychlého prostředí.

Každá živá i neživá věc má svoji specifickou vůni, kterou si podvědomě pamatujeme navždy: „Paměť vůně je silná, silnější než hmotné nebo vizuální prožitky. Její vnímání se nachází na pomezí vědomí a nevědomí, na hranici zdánlivého lidství a zvířecího instinktu. Nikdy nezapomínáme jak voní... máma.“ (nepřevzatá citace z portfolia k pečetnímu prstenu).

Můj pečetní prsten je složený z unifikovaných kovových kusů, které se dají libovolně sestavovat pomocí šroubů a matic, kusů připomínajících spíš nějaké náhradní díly, do industriálních objektů. Do sestaveného prstenu se může vložit kus vůní nasáklého hedvábí, zataveného v igelitu. Při „použití pečetě“ se igelitový obal poruší a někde se takto otevřený zanechá. Součástí díla je kniha, která obsahuje další díly pro sestavení prstenu a trhací arch se zatavenými kusy hedvábí. Jednotvárné kovové prvky působí hodně syrově a kontrastují s jemností hedvábí. Umělá konstrukce kontrastuje s přirozeností vůně.

(příloha 4, 4a)

2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE

„Šperkem je vše, co za něj považujeme.“ (V. K. Novák)

Vybrala jsem si výše uvedenou větu jako hlavní téma pro svoji diplomovou práci z několika důvodů. Jedním z kritérií je všeobecnost a otevřenost. Už jen ze základního vyznění je patrné, že se jedná vlastně o vše. Bez omezení míry a váhy, bez omezení materiálů, bez omezení prostředí. Z tohoto hlediska je jednoduché pod citát schovat prakticky jakékoli podtéma. Z hlubšího rozboru věty pro mě vyplývá celistvost šperku jako objektu i média. Je to „vše, co za něj považujeme“, což se z mého hlediska blíží tvrzení i pro předmět, který je „vše, co je nám drahé“. Vážít, vážít si, považovat... bez ohledu na materiál je nám šperk drahý, ať už z jakéhokoli důvodu. Může nám být drahá levná cetka proto, že se zrovna nosí, také nám může být drahý třeba skleněný knoflík, který jsme od někoho dostali nebo kamínek, který jsme našli... O šperku můžeme mluvit i v nemateriálním smyslu, například šperkem mohou být kladné vlastnosti.

Volnost tématu je pro mě důležitá i pro to, že jsem vždy pracovala s médiiem šperku jako s objektem a méně jako s dekorativním prvkem, a také se mé práce odrážely ve více výtvarných rovinách. Součástí díla je nejen fyzický objekt, ale i vizuální prvky, např. kresby, plakáty, doprovodné fotografie - produktové i ty náladové, portfolia, obaly nebo videa a také texty... občas je šperk vedlejším produktem většího konceptu, je doplňkem něčeho jiného.

Diplomovou práci jsem chtěla pojmout formou tvůrčí sebereflexe. Ohlédnout se po předešlých pracích, analyzovat pojící linku, vizuální i ideovou, a na jejím základě vytvořit nové, snad komplexnější dílo. V předešlé kapitole, pojednávající o „dosavadním díle“ jsem uvedla několik příkladů, které jsem zpětně zkoumala i s dalšími díly, ze kterých jsem čerpala prvky pro sestavení mé vlastní univerzální formy vizuálního a hmotného vyjádření.

Po analýze jsem shledala, že jednotícím prvkem mých prací je jednoduchá geometrie. Kruh, pravý úhel, osa x, osa y. Uvedené prvky pro mne mají až takovou sílu, že mi jsou doslova ikonami, ať je nahlížím nebo je sama používám, mají váhu zvlášť nebo ve vzájemných kombinacích. Chápu skrz ně dění kolem, jsou mým jazykem, který čtu a kterým ráda mluvím... myslím, že nejsem jediná, kdo cítí pro základní geometrii stejný zápal.

3. PROCES PŘÍPRAVY A PROCES TVORBY

Klíčová slova / asociace

centrál / velký / malý/hejno / stádo / člen / článek / řetěz / objekt / domov / kmen / totem / ikona / rituál / usebrání / osobní / intimní / bezpečí / neostrý / měkký / spojený / pevný

Základním postupem práce je již několikrát zmíněná analýza, výsledkem které jsem vybrala pro následné zpracování několik pojmů / prvků. Budou tím především vizuální prvky kružnice/kruh, pravý úhel, osa x a y, v ideové rovině tím prvkem bude dualita.

V počátcích rozmýšlení nad prací jsem se chtěla držet dál od své osobní situace, kterou bylo těhotenství a s tím spojené změny, tělesného i mentálního charakteru, ale i změny ve vztazích v rodině. Nemohla jsem se vlivu situace na práci nijak vyvarovat, proto jsem tomu nakonec podlehla. A je to tak dobře, protože práce by měla být pravdivá, současná a moje. Neměla by být jen neutrálním hledáním pojítek v předešlé tvorbě. Dílo o šperku by mělo reflektovat duši a vlastní intimitu, s její absencí v práci bych se snadno stala pokrytcem. Dostala jsem se do velmi nestabilní polohy, stalo se, že přišlo poškození vnímání archetypu otce a matky, těch základních praobrazů, kterými se já a můj muž máme zanedlouho sami stát... kácení model jsem z principu nesla nesnadno a podvědomě jsem tak hledala novou a nezdolnou stabilitu obrazu rodičovské dvojice, nové ochranné bytosti. Zároveň jsem v sobě pociťovala nově se formulující otázky vůči ženskosti a přirozenosti.

Nové by mělo být lepší než staré - jednodušší, méně lidské a více univerzální - proč vlastně dávat ochranným bytostem lidskou tvář? Proč očekávat od lidských bytostí ideál? Ideálu není nic živé ani neživé schopno. Je bezpečnější ponechat zobrazení abstrakci, nebo možná „nezobrazovat“ vůbec... Reforma osobní víry se tak stáčela směrem k naprosté všestrannosti - základní a neupovídáné geometrii bez výrazu, se kterou jsem vždy pracovala.

Staro-nové pořádky ve smyslu ikon nastolovali už jiní. Jsem ráda, když podobná témata řeší lidé bez ohledu na dobu, ve které žijí... a bez ohledu na čas přichází na podobná řešení... každý k tomu měl jistě rozdílné niterné pohnutky, ale v principu mohou být naše práce parafrázemi stejné potřeby. Stávají se v určitém smyslu univerzální otázkou. Pohybujeme se stále na hranici instinktu a ikon - je stabilní ikona instinktivní podvědomou potřebou?

(příloha 5, 5a, 5b, 5c, 5d)

„Tato nejvyšší realita, která nemá nic společného s božskou osobou, je uvnitř každého člověka, či přesněji řečeno každý s ní splývá, protože mimo ni neexistuje nic.“¹

Hledám čtyři pravdy. Dvě dvojice, dvakrát duální jednotu.

KRUH / KRUŽNICE - centrální tvar, jednotu, cyklus, přirozenost, planeta, rituál, pohyb, žena

PRAVÝ ÚHEL - ostrý tvar, řád, směr, pohyb, stabilita, muž

¹ DURKHEIM, Émile. Elementární formy náboženského života: systém totemismu v Austrálii. Praha: Oikoymenh, 2002. Oikúmené. ISBN 80-7298-056-4.

OSA X - horizontála, prostředí, příroda, tělo, jistota, mantinel, staticčnost, žena

OSA Y - vertikála, prostředí, vesmír, nekonečno, hlava, staticčnost, muž

Ke každé výše uvedené můžu přiřazovat další asociace a symboly... v podstatě se jedná o absolutní extrakci sebe a světa kolem do plošné geometrie. Tyto prvky se dají rozdělit na „čáry“, „úhly“ a „tvary“. Tvary chápu jako samostatné prvky se specifickými vlastnostmi, je v podstatě jedno jestli je prvek víc muž nebo žena, zvíře nebo člověk... nebo něco jiného... je to kružnice / kruh - uzavřená jednotka... Tvary jsou prvky, které se mohou vyskytovat v prostředí sestaveném z čar a hýbou se a rostou pod řádem úhlů. Čáry jsou tedy jasně prostředím. Když rozeberu např. horizont, v jehož asociacích se objevilo slovo mantinel, tím míním, že horizont formuje naše vnímání sebe samých, jakožto prvků, v nějakém prostředí: jsme tím, jak daleko dohlédneme. Jsme člověkem proto, že máme vztyčenou hlavu, vidíme daleko a vidíme i z výšky... Když se skláníme, stáváme se opět zvířetem. Podobné se dá říct pro případ vertikály...

Pravý úhel je směrem pohybu. Ostatní úhly, ty ostřejší i tupější, jsou zbytečnými detaily, které mohou odvádět pozornost od podstaty věcí. Pro zjednodušení se na tyto tvary můžeme podívat jako na spojené- je to kružnice, ve které se nachází rovnoramenný kříž.

(příloha 6, 6a, 6b, 6c)

(aktualizace 21.7.2018: Při zpětném ověřování informací ohledně archetypů v Jungově publikaci Duše moderního člověka jsem si náhodou všimla Jungovské definice mandaly, která přesně, ve své naprosto nejjednodušší podobě, odpovídá mé představě a vnímání světa. To, co představuji v této práci je podle definice mandaly naprostou esencí univerzálního vizuálního zobrazení jednoty a „sebeznázornění procesu ustředění“.²⁾)

2 **Mandala: Magický kruh. Symbol středu, cíle a symbol úplného bytostného Já, jako psychické celosti. Sebeznázornění procesu ustředování, vytváření nového centra osobnosti. Symbolicky vyjádřeno formou kruhu, symetrickým uspořádáním čísla čtyři a jeho násobků (viz kvaternita). „Narušená mandala“: každá forma, která se odchyluje od kruhu, čtverce nebo rovnoramenného kříže nebo jejíž základní počet není čtyři nebo osm.**

Mandaly se podle empirie... vyskytují v situacích, jež se vyznačují zmatkem a bezradností. Archetyp tímto konstelovaný představuje jakési schéma řádu, které se jako psychologický nitkový kříž, eventuálně jako čtyřdílňý kruh do jisté míry rozprostře nad psychickým chaosem, čímž každý obsah získává své místo a celek rozplývající se každý různými směry do neurčitosti je držen pohromadě kruhem, který ho hájí a chrání.

JUNG, Carl Gustav. Duše moderního člověka. Vyd. 2. Brno: Atlantis, [2001]. ISBN 80-7108-213-9.

4. POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

(totem / prostor) – (ikona / plocha) - (šperk/ prostor) – (vzorec / plocha)

Své čtyři ikony, O + I – , jsem umístila do formátu, do čtyř velikostí čtverců. Mohla jsem je nechat lineárně nebo jsem je mohla ponechat jako samostatná tělesa bez rámu, ale nebyly by pak ikonami / mandalami. To, co je orámováno nebo uzavřeno je ikonou, ikona musí být omezena, musí mít přesné kánony pro to, jak má vypadat, přesně dané atributy. Kánonem tedy jsou čtvercové „rámy“ o velikostech 100x100 cm, 50x50 cm, 25x25 cm a 12,5 x12,5 cm. Vycházela jsem z délky 1m, je takovým čistým základem velikostí a měr, a ten jsem vždy půlila. Čtvercové orámování jsem podržela i při tvorbě grafické části/ vzorců.

(příloha 7, 7a, 7b)

Materiálem pro objekt se stala měď, která je pro mě krásným tělesným kovem. Je kovem ženským, nejen kvůli růžové barvě, ale pro jeho vlastnosti - dá se říct, že je kovem empatickým, rychle vycítí své okolí a rychle na něj umí reagovat, oxiduje, tvoří měděnku. Měď tedy zastupuje tělo, živou složku práce. Je těžká, hutná a teplá, měkká. Jsou na ní téměř okamžitě vidět otisky kyselých a mastných rukou, které ji zpracovávají, otisky pak postupně fialoví a zbarvují se jakoby to byly modřiny. K mědi jsem přisoudila technickou polyetylenovou pěnu. Použitá pěna je velmi odolná v tlaku, je

nenasákavá, hladká a celkem křehká. Vybrala jsem si ji pro její měkkost a barvu, krásnou antracitovou. Chemicky zesíťené černé desky ropy o síle 10 cm budou vizuálně působit pevně, až dogmaticky. Materiál se mi líbil také proto, že mi o něm bylo výrobcem řečeno, že ho lidé příliš nechtějí, protože se ohmatává, a to je vlastnost, která mi byla sympatická. Budou se spolu s mědí ve své statické formě nechávat ohmatávat a zůstanou na nich stopy prostředí, tím se objekty stanou živými.

(příloha 8, 8a)

Obrazce a vizualizace jsem vytvořila v počítačových programech Adobe Illustrator a Rhinoceros, které pro mě fungují také jako „náčrty“. Elektronické materiály jsem pak předala k vyřezání vodním paprskem - Cu plech o síle 0,8 cm řezali ve firmě AWAC a pěnu řezali sami dodavatelé, firma Eurofoam. V obou případech se vyřezávalo z mateřské desky / plátu o velikosti 200x100 cm. Díky čistému řezání vzniklo svým způsobem dvakrát více objektů. Některé části totiž obsahují vnitřní výřezy, které se staly samostatnými kusy.

(příloha 9)

Strojově vyřezané části kovu jsme s kamarádem Markem Berkou, šikovným kovářem, očišťovali od grotů po řezání u něj v dílně pomocí šábrů a pilníků.

(příloha 10)

Plechý jsem uskladnila na zahradě u svých rodičů. Tráva, mravenci a počasí, kyselé prostředí a obrovská vedra, způsobily k mému

milému překvapení plechům doslova oxidační batiku. Původně jsem chtěla ponechat plechy jen přirozeně ohmatané od práce... ale mnohem sofistikovanější povrch je ten od povalování se na mravenci prolezlé zahradě!

(příloha11, 11a)

Předem lihem očištěné plechy a pěny jsem k sobě lepila butylovým lepidlem ve spreji, případné zašpinění jsem odstraňovala běžným ředidlem. Lepené plochy jsem pak zatěžovala kameny. Menší části práce jsem zpracovávala běžnými šperkařskými postupy - rýsování na plech, vrtání, řezání lupénkovou pilkou, pilování jehlovými pilníky atd. Pro malé kusy jsem volila základní rozměr 1 cm.

Plocha ...

Největší čtyři kusy jsou ikonami, ty musí být plošné, umístěné v interiéru, v prostředí nějakého „doma“, v pokoji. Práce bude obsahovat obrazový dokument o vzorci, mandale, kterého můžeme dosáhnout kombinací prvků.

Prostor...

Nejmenší dílky vyřezané na vodním paprsku jsou hrací stavebnicí, malým interiérovým totemem. Střední dvě velikosti jsou stavebními kameny pro totem, pro prostorový objekt. A nejmenší měděné kousky jsou malým amuletem.

Střední velikosti jsou hlavní stavebnicí, jakýmsi „frontmanem“ práce. Dílky se dají poskládat v jakémkoli rytmu. Zjistila jsem, že když je skládám vědomě, i v grafické stránce, vzniká přílišná estetizace, té

se ale chci vyhnout, proto jejich posloupnost budu losovat. Esteticky by to mělo působit i přes náhodné uskupení, dílky jsou natolik univerzální, že by to výslednému objektu nemělo nijak vadit.
(příloha 13, 13a, 13b, 13c, 13d)

Pro vrstvení desek na sebe bylo vylosováno následující pořadí: kruh, kříž, horizont, vertikál, střídání velikostí bylo vylosováno v rytmu 50x50, a 25x25. Některé výřezy jsou natolik velké, že jím menší vrstva jakoby propadne a vytvoří se tím průhled skrz i několik vrstev. Průhledy působí navzdory velikosti jako monumenty, ve světelné hře uprostřed prázdných místností z černých a měděných ploch a růžových stínů se můžeme ztratit jako v nějaké obrovské betonové budově. Připomíná mi to dílo Tindaya od Eduarda Chillidy.
(příloha 13e, 13f)

Je možná otázkou, proč jsou „stavební kameny“ pokládány naplocho, proč nejsou kusy vystaveny na odiv a nejsou celé vidět? Záměrně jsem vertikálou zdůraznila horizontálu - podélným členěním objektu jsem dosáhla určitého uzemnění, vrství se, má posloupnost, roste. Efektem jsou i měděné plochy pokládané v ploše - zachytávají sluneční paprsky, které odráží do okolí prasátka. Měď tu v černém tělesu působí jako vnitřnost, jako lesklý řez do „měkkého“. Baví mě rovina jasného tajemství. Víme z čeho se věci skládají, víme základní posloupnosti, známe DNA objektu... ale vnitřní složení většinou nebývá na povrchu, je skryto uvnitř. Na povrchu je obal, hmota, tělo. Prvky ve svém daném rytmu prochází celým středem objektu, těla. Je to jeho tepna.

Centrálně vystavěný a vertikální objekt, totem, monolit, by měl stát venku. Měl by dýchat a měl by mít kolem sebe krajinu, stromy, horizont... Nechtěla bych ho „sušit“ v nějakém interiéru. Barevnost, černo růžová, a batika na mědi v lese nebude rušit, naopak. Vrstvení, pokud objekt sestavím, si může povídat se skalami a jeho podstata nechce nepřístupnou džungli, potřebuje kontext lidského působení.

Oslovila jsem kastelánku zříceniny Rotštejn, zda bych mohla objekt umístit v okolí hradu. Rotštejn je totiž ideálním prostředím! Nachází se v Českém ráji, blízko Turnova. Město samo i jeho přilehlá krajina je mi hodně blízká. Nechtěla jsem objekt umístit do městského prostředí, to by bylo příliš násilné, zároveň jsem objekt nechtěla ochudit o nezbytnou souvislost s lidmi. Kolem Rotštejna je vesnička, na přilehlých kopcích se vyjímají shluky starých chaloupek a Rotštejn sám je krásná ukázka lidského vlivu na přírodu a jeho pískovec okousal zub času.

(příloha 14, 14a)

(aktualizováno 18.07.2018: Bohužel se stalo, těsně před instalováním objektu, že na Rotštejně a v jeho okolí řádili vandalové, pískovec zničili, hluboko do něj vryli svá jména, přírodní kámen nenávratně poškodili, případ je v řešení policií. Příliš by mi nevadilo, kdyby se s kusy objektu pohybovalo, s nějakým poškozením i rozkradením jsem poněkud počítala, ale na základě vyšetřování mi bylo obcí i kastelánkou nedoporučeno tam v tuto chvíli objekty

nechávat. Jsou ale přístupní k tomu, aby se tam dílo nainstalovalo někdy v budoucnu. Objekty tam prozatím jen nafotím a natočím.)
(příloha 14b)

Při focení totemu jsem využila skalních místností, vyhloubených v 16. století, i pro velké ikony, prostředím budou fotografické materiály ladit k sobě- skály, les, jehličí, listy, měď, černá hmota...

V grafické části, při tvorbě ornamentů, jsem pracovala v programu Adobe Illustrator, kde jsem jednoduché postupnosti prvků opakovala, zrcadlila a překrývala. Rytmy posloupností jsem vždy pravidelně střídala, vznikaly tak neskutečně hluboké obrazy, dynamické i centrální... jsou téměř plastické! Jejich propracovanost a hloubka vynikne při velkém zvětšení- otevrou se jednotlivé detaily a návaznosti, zároveň v malém rozměru vynikne stínování.

Plohou část práce nechávám v jednoduché černé lince, obrazy na mě působí monumentálně a dogmaticností mi připomínají moji antracitovou pěnu. Rytmy se střídají a vrství jako jednotlivé stavební kameny velkého totemu, zvláště působí prvky roztomile naivně, jak malý interiérový totemek...

Grafické kusy sestavím dohromady do „vzorníku“ ornamentu, malého čtvercového portfolia, kde se bude prolínat fotografie totemu v přírodě a rytmické lineární znaky, kde bude rytmus odpovídat mému objektu a jednotlivé prvky vedle sebe připomínat vrstvení kůry stromů...

5. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura

1. JUNG, Carl Gustav. Duše moderního člověka. Vyd. 2. Brno: Atlantis, [2001]. ISBN 80-7108-213-9.
2. GOMBRICH, E. H. Příběh umění. Praha: Argo, [1997]. ISBN 80-204-0685-9.
3. SUDJIC, Deyan. B jako Bauhaus: moderní svět od A-Z. Přeložil Radka KNOTKOVÁ, přeložil Lukáš NOVÁK. Zlín: Kniha Zlin, 2016. Tema (Kniha Zlin). ISBN 978-80-7473-322-2.
4. RUHRBERG, Karl, WALTHER, Ingo F., ed. Umění 20. století. Praha: Slovart, c2004. ISBN 8072095218.
5. DURKHEIM, Émile. Elementární formy náboženského života: systém totemismu v Austrálii. Praha: Oikoymenh, 2002. Oikúmené. ISBN 80-7298-056-4.
6. JUNG, Carl Gustav. Aion: příspěvky k symbolice bytostného Já. Přeložil Petr PATOČKA. Brno: Nakladatelství Tomáše Janečka, 2003. ISBN 80-85880-25-3.
7. VORÁČOVÁ, Šárka, Lucia CSACHOVÁ, Vladimíra HÁJKOVÁ, et al. Atlas geometrie: geometrie krásná a užitečná. Praha: Academia, 2012. Atlas (Academia). ISBN 978-80-200-1575-4.
8. KLIMEŠ, Lumír. Slovník cizích slov. 7. vyd., V SPN vyd. 2., rozš. a dopl. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 2005. ISBN 80-7235-272-5.

9. LÉVI-STRAUSS, Claude. Cesta masek. Liberec: Dauphin, 1996. Ethnos (Dauphin). ISBN 80-86019-22-5.

b) Internetové zdroje

1. www.moma.org
2. www.artcyclopedia.com
3. www.facebook.com/stephen.ellcock
4. www.guggenheim.org
5. www.chillida-eduardo.com

6. RESUMÉ

Objects reflect my personal need for re-defining myself as a human, as a person, as a woman, as a mother...

I am searching for stable ideals.

Ideal is something no human being can ever reach, but there still is an inner need inside all of us to have some icons to look up to, something above us and deep inside well known: Archetypes of the parent couple.

I am searching for ideal stability in basic geometry, simple forms, in those i trust the most. Their universality and static essence is giving me the feel i need. They are solid. They never change.

For materials I chose plastics foam for its lightness and a kind of „heavy touch“ in the visual way, and copper for its colour, oxidation ability and warmness (i find copper a „women-metal“). Both materials are in a perfect contrast in colours and substance and shows the duality - one piece, two sides.

The object is variable, square basic pieces can be put together in different ways. I can create a monolith or I let the parts be scattered around.

I prefer this object to be situated in some outdoor enviroment, it needs contexts of nature, forests, hills, rocks but also people.

Parts of this work are graphic pictures, a documentary and photographs.

7. SEZNAM PŘÍLOH

1. příloha 1, 1a, 1b

kolekce RELATIO 2017

2. příloha 2, 2a, 2b

kolekce HORTUS CONCLUSUS 2015

3. příloha 3, 3a 3b

svidřík, kolekce BREATH 2016

4. příloha 4, 4a

kolekce SIGILLUM

5. příloha 5, 5a, 5b, 5c, 5d

parafráze ikon, totemů v umění a designu

6. příloha 6, 6a, 6b, 6c

prostředí

7. příloha 7, 7a, 7b

ikona, moje ikony

8. příloha 8

technický list pěny

9. příloha 9

fitting do formátu 200x100 cm pro řezání

10. příloha 10

dílna

11. příloha 11, 11a

zahrada, povrch

12. příloha 12

malé kusy

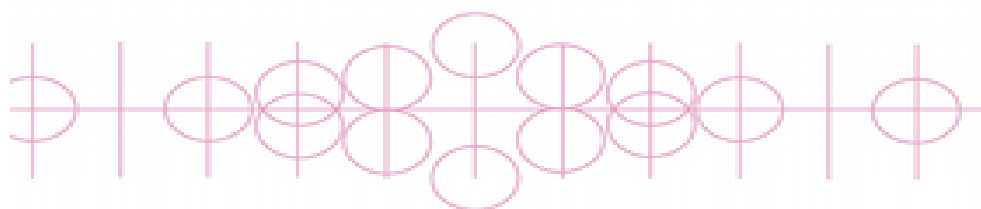
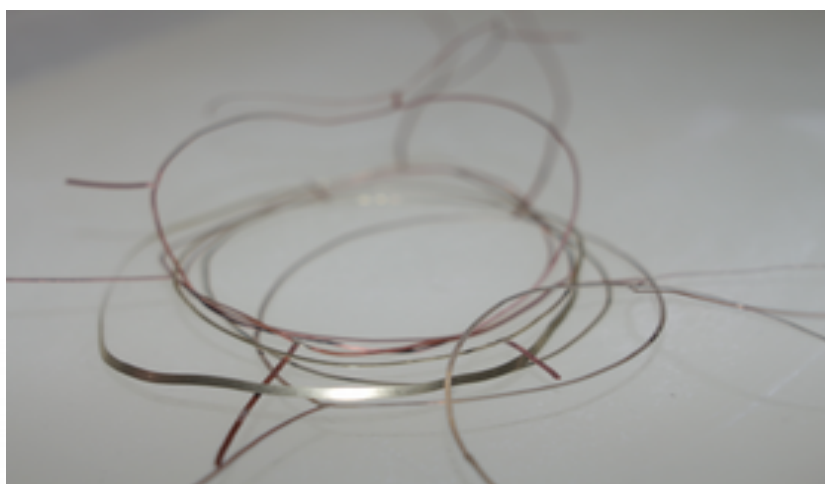
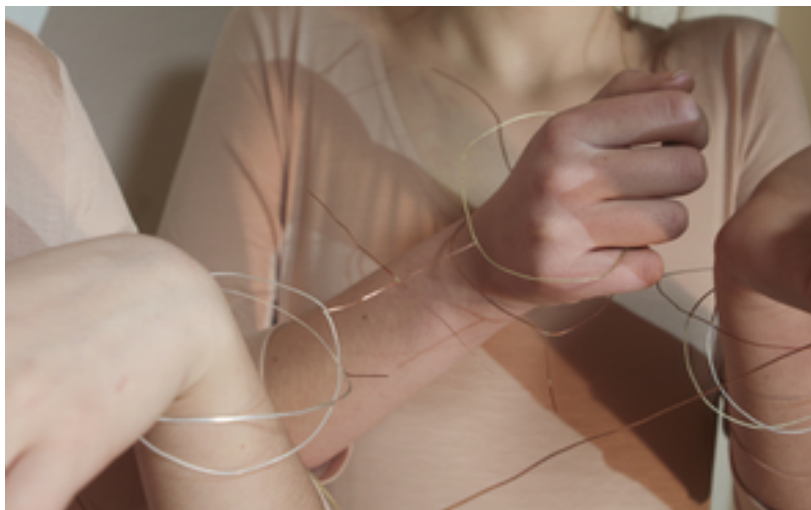
13. příloha 13, 13a, 13b, 13c, 13d
estetizace vs náhoda, průhledy

14. příloha 14, 14a, 14b
Rotštejn

15. příloha 15, 15a - 15o
fotografie objektů a grafika

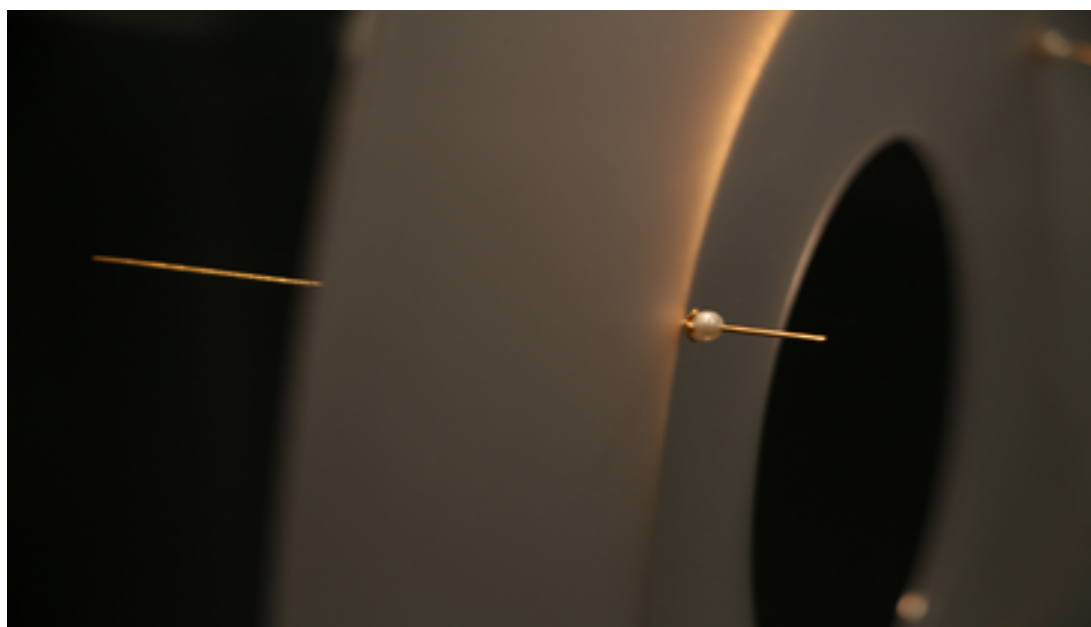
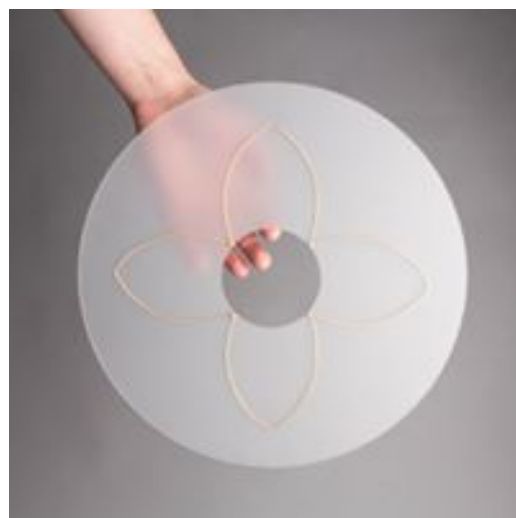
(přílohy jsou vloženy pro čtení zleva)

1. příloha 1, 1a, 1b
kolekce RELATIO 2017³

3 Foto a grafika vlastní

2. příloha 2, 2a, 2b
kolekce HORTUS CONCLUSUS 2015⁴

4 Foto a grafika vlastní

3. příloha 3, 3a 3b
svidřík⁵, kolekce BREATH 2016⁶

5 <https://advantage-fl.cz/eshop/rucni-naradi/ruzne/svidrik-klasicky>

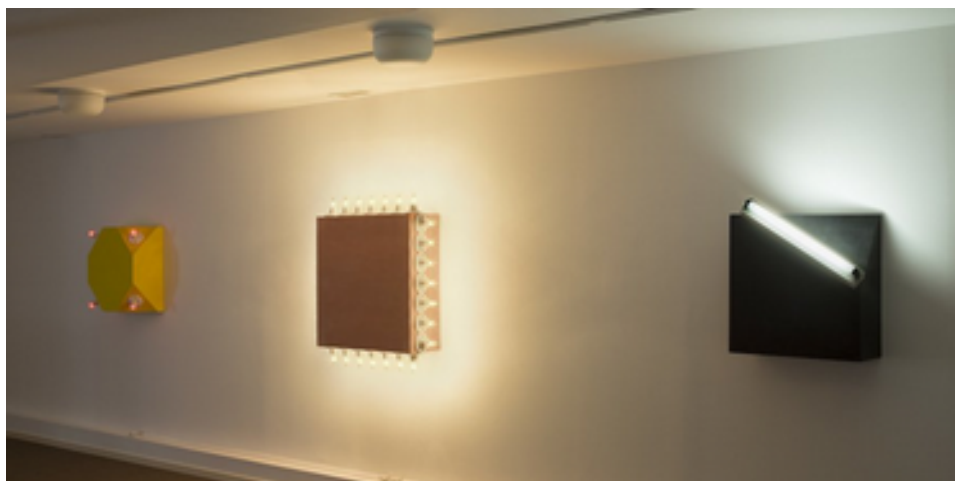
6 Foto a grafika vlastní

4. příloha 4, 4a
kolekce SIGILLUM⁷

⁷ Foto a grafika vlastní

5. příloha 5⁸, 5a⁹, 5b¹⁰
parafráze ikon totemů v umění a designu

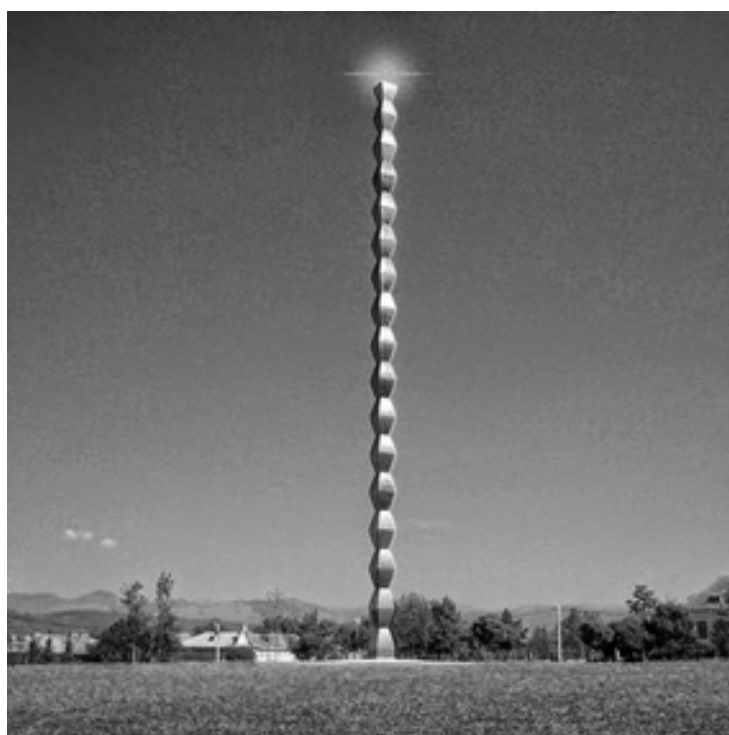

8 Dan Flavin: https://www.artspace.com/magazine/news_events/close_look/dan-flavin-icons-53040

9 Kazimir Malevič: <https://journal.stedelijk.nl/en/010-exhibition/>

10 Richard Serra: <http://artobserved.com/artimages/2008/08/richard-serra-at-kunsthau-bregenz2-artdaily.jpg>

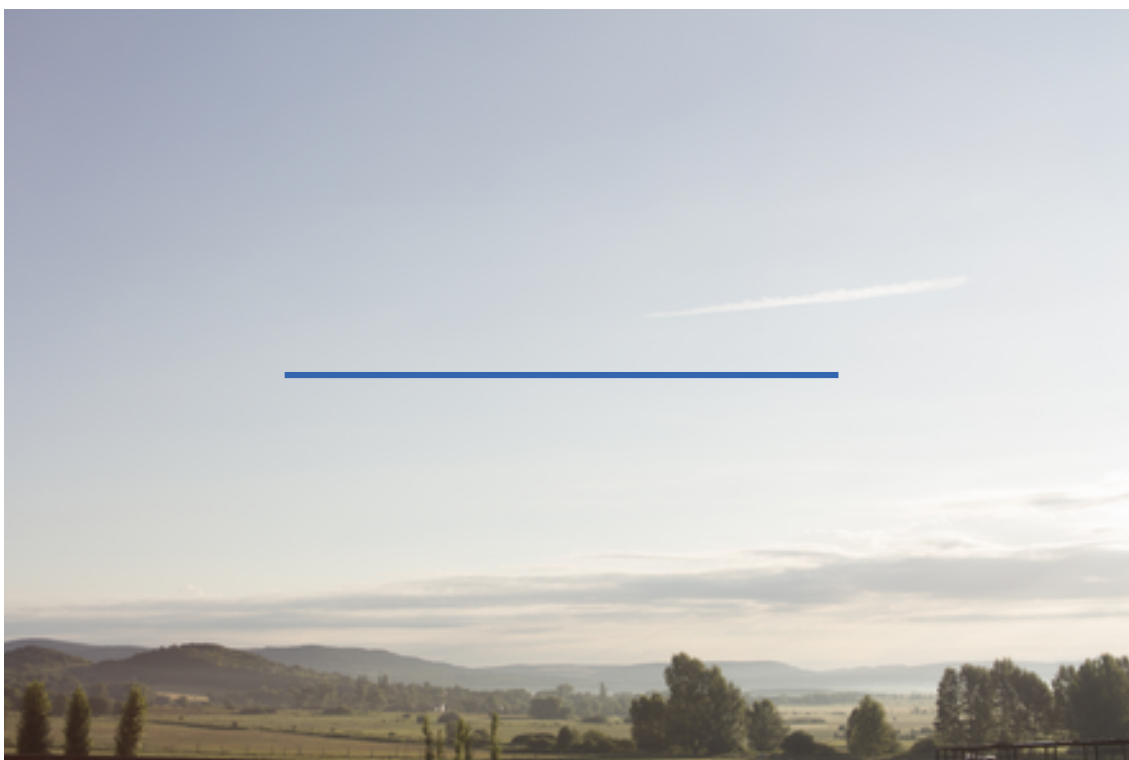
příloha 5c¹¹, 5d¹²

11 Ettore Sottsass: <http://www.metstoreblog.org/ettore-sottsass-quoting-from-suburbia/>

12 Constantin Brancusi: <https://www.gabrielroyal.com/brancusi-endless-column/brancusi-endless-column-unique>

6. příloha 6, 6a
prostředí, horizont¹³

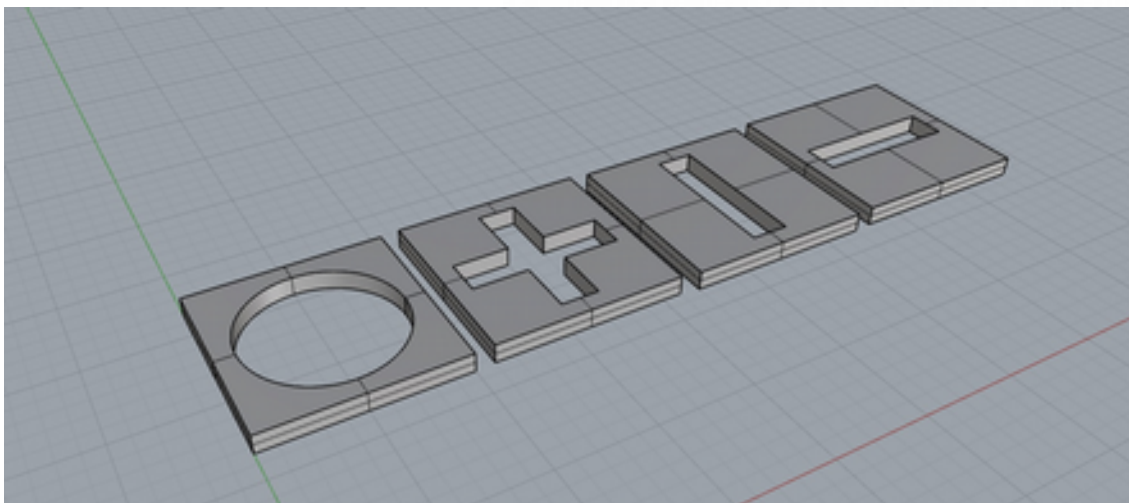
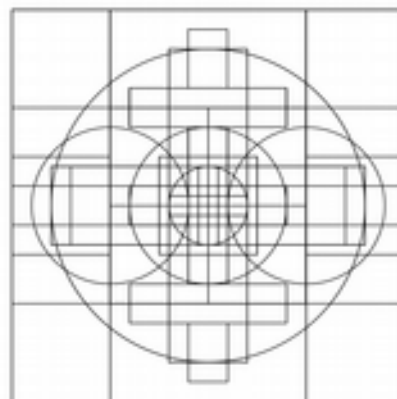
13 Foto a grafika vlastní

příloha 6b, 6c
prostředí, vertikála¹⁴

14 Foto a grafika vlastní

7. příloha 7, 7a, 7b
ikona¹⁵, moje ikony¹⁶

¹⁵ <http://www.pravoslavieke.eu/pravoslavie-duchovne-citanie/ikona/>

¹⁶ Foto a grafika vlastní

8. příloha 8 technický list pěny¹⁷

Data sheet tests

Page 1 of 1

Palziv Ein Hanatziv M.P. Emek Beit Shean 10805 Israel | www.palziv.com
Tel: +972 46 06 29 99 Fax: +972 46 06 29 58 | contact@palziv.com

Company Number: 570040535

Consol. Busn Number: 557634052

Product Specification - PA30

Last update: 06/09/12

Desc.	Standard	Value	Unit
Density	ISO 845	30	Kg/m ³
Tensile strength	ISO 1798	282	kPa
Elongation	ISO 1798	189	%
Compression 10%	ISO 844	44	kPa
Compression 25%	ISO 844	62	kPa
Compression 50%	ISO 844	122	kPa
Compression Set-0.5 Hrs	ISO 1856	12.0	%
Compression Set-24 Hrs	ISO 1856	4.0	%
Compression Set 50% 0.5 Hrs	ISO 1856	28.0	%
Compression Set 50% 24 Hrs	ISO 1856	16.0	%
Working Temperature Range	Internal	-60 \, 90	°C
Water Absorption %Vol (max)	Internal	1	%
Water Vapour Transmission	ISO 1663	1.30	g/m ² *24h
Thermal Conductivity at 10C	ASTM C177	0.0390	W/mK
Thermal Conductivity at 40C	ASTM C177	0.0410	W/mK
Shore-00	ASTM D2240	54	oo
Flammability	FMVSS302	55	mm/min

Palfoam is a closed cell cross-linked polyethylene foam block.

Tolerances other than the above may be negotiated.

Dimensional stability 24 hr at 79C < 2%.

Dimensional stability 24 hr at 90C < 5%.

If holes were created during the foaming process, no more than 6 holes of diameter 2mm per 1 m2 sheet are acceptable.

This information on Palfoam chemically cross-linked polyethylene foam is presented to the best of our knowledge.

Data represents typical values measured on a 10 mm thick specimen and should be considered as guidelines only.

PALZIV Kibbutz Ein Hanatziv 10805 Israel. Tel: 972-4-6062999 Fax: 972-4-6062958

www.palziv.com Email: contact@palziv.com

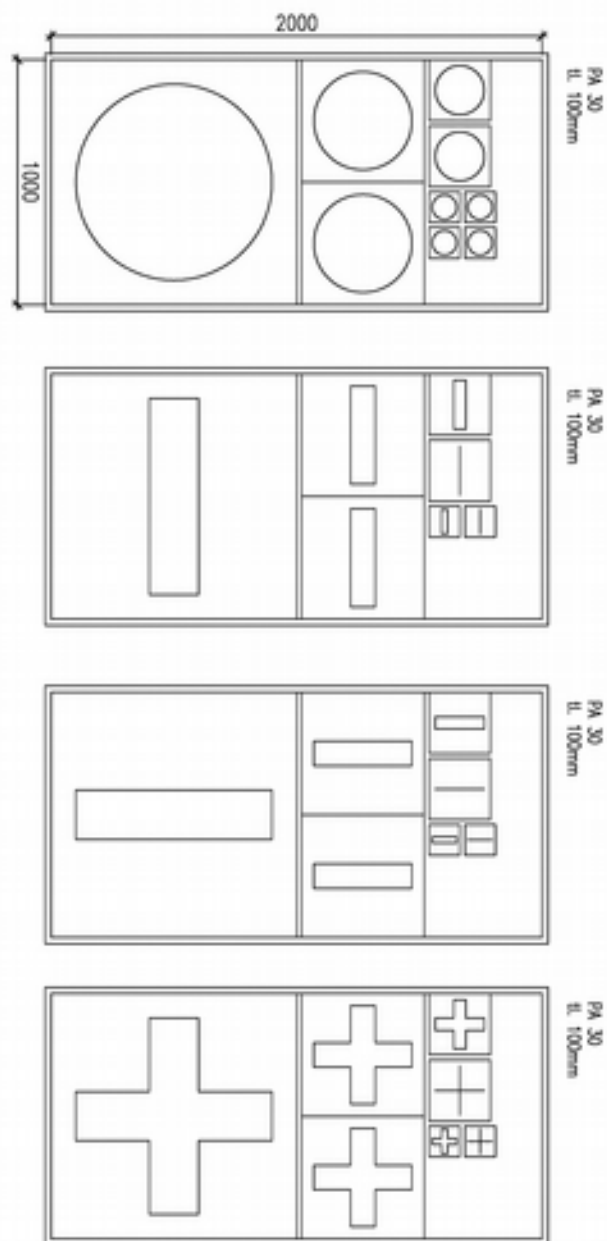
file://C:\Documents and Settings\plzgilc\Local Settings\Temp\p0305600045.htm

17/10/2010

17 Z e-mailové korespondence s Jakubem Sochořem

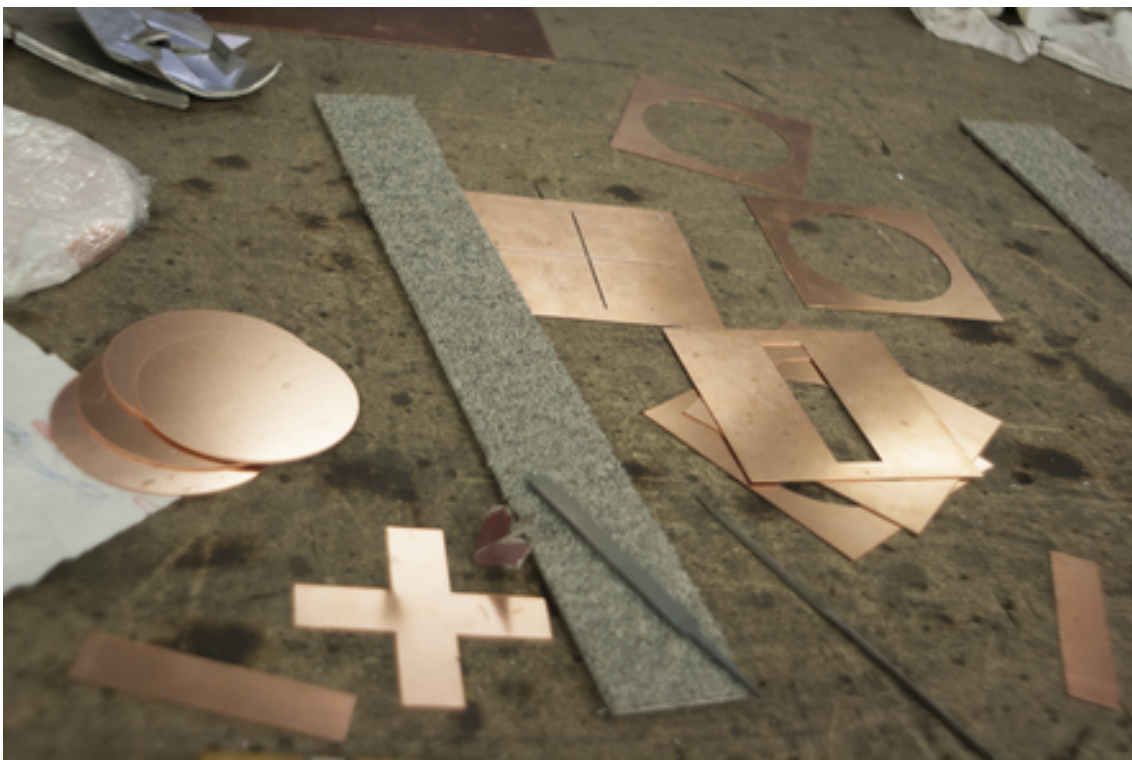
9. příloha 9

fitting do formátu 200x100 cm pro řezání¹⁸

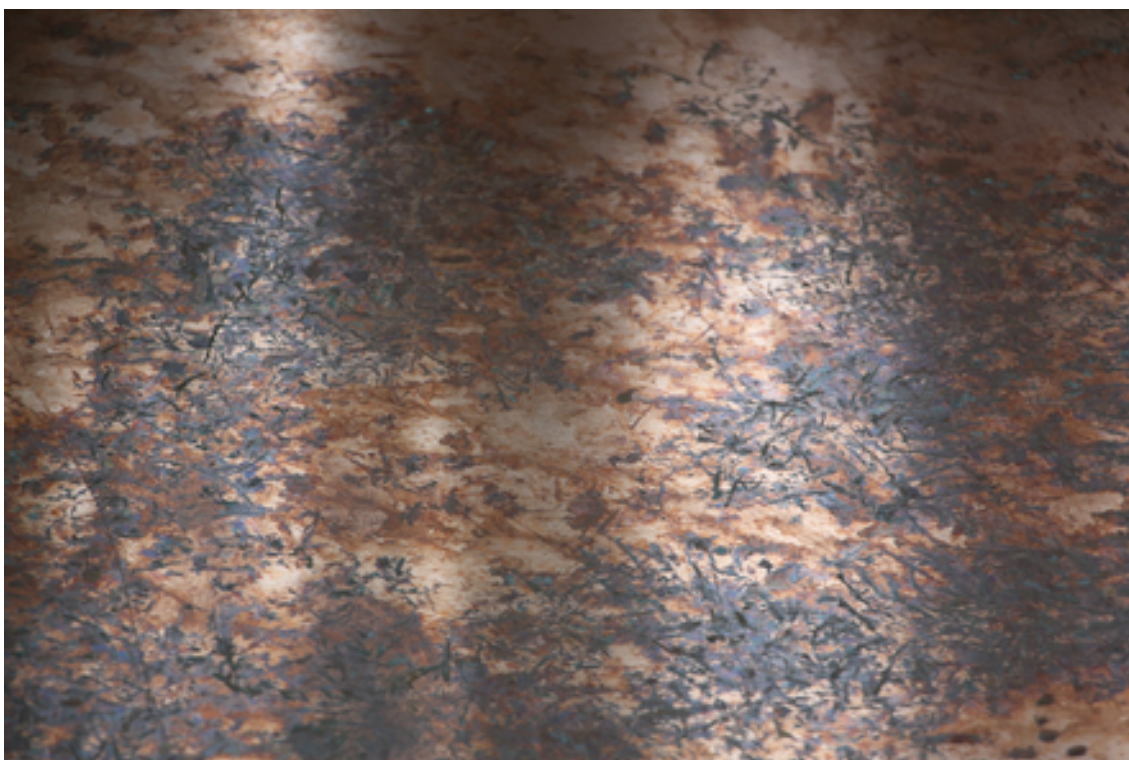
¹⁸ Z e-mailové korespondence s Jakubem Sochořem

10. příloha 10
dílna¹⁹

19 Foto a grafika vlastní

11. příloha 11, 11a
zahrada, povrch²⁰

20 Foto a grafika vlastní

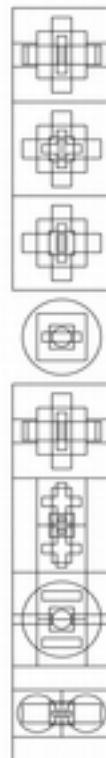
12. příloha 12

malé kusy²¹

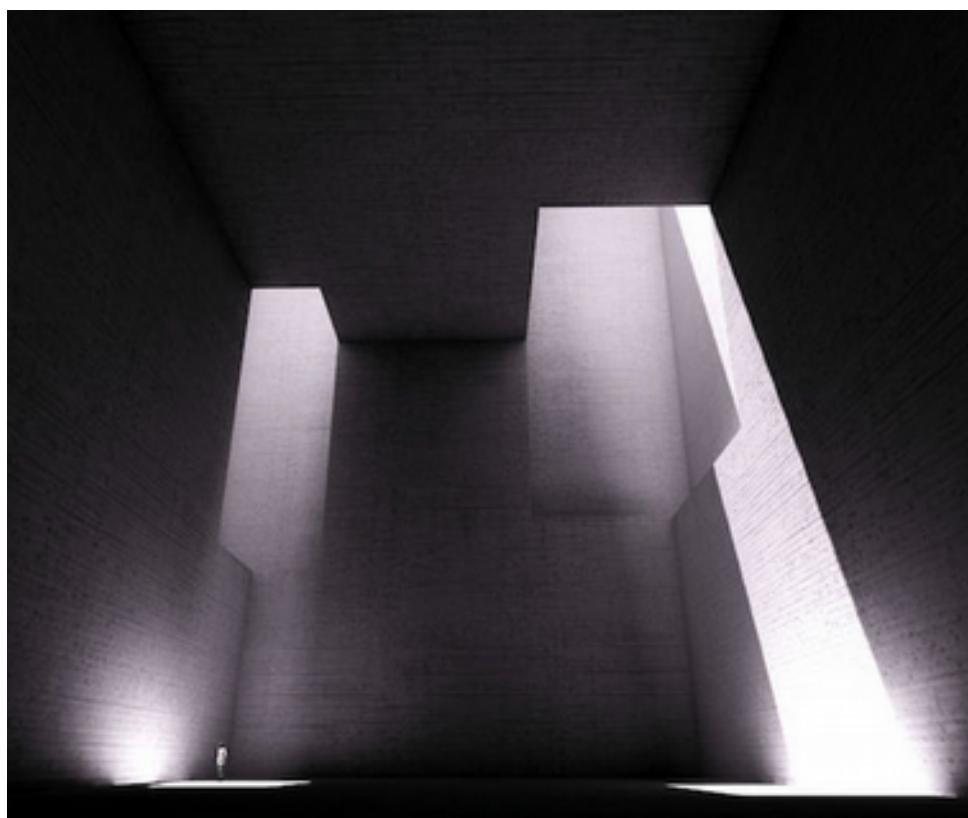
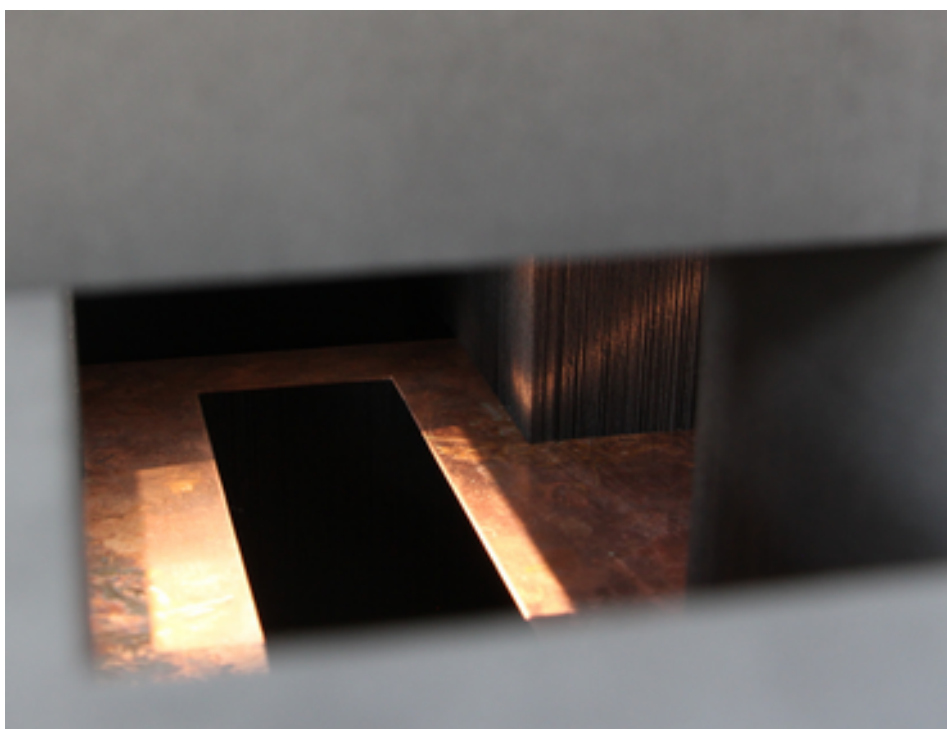
21 Foto a grafika vlastní

13. příloha 13, 13a, 13b²²
estetizace, náhoda, průhledy

²² Foto a grafika vlastní

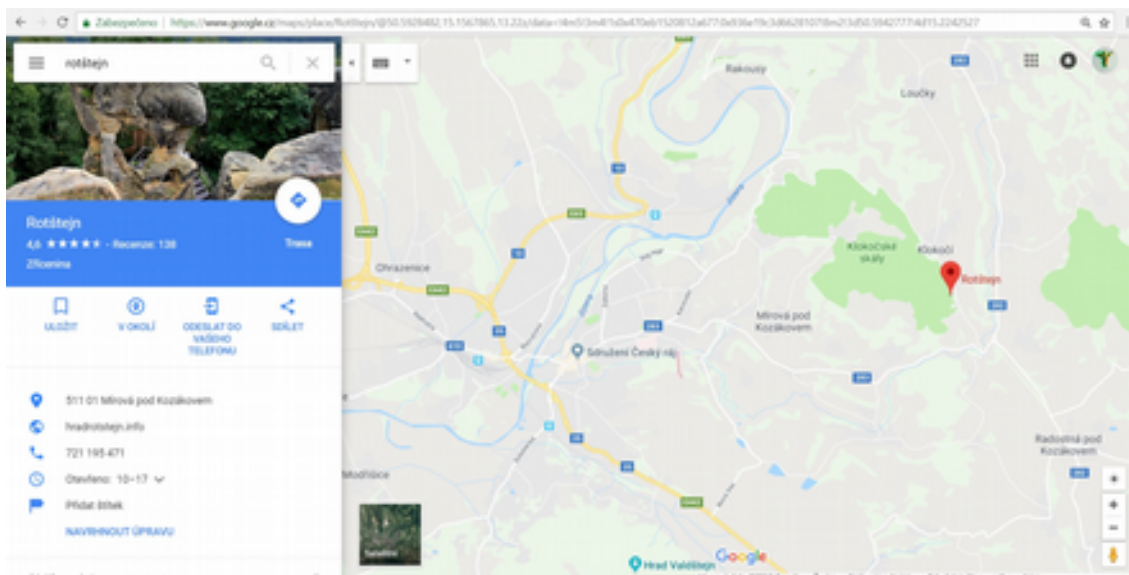
příloha 13c²³, 13d²⁴

23 Foto a grafika vlastní

24 <https://news.artnet.com/art-world/eduardo-chillida-tindaya-canary-island-goverment-281348>

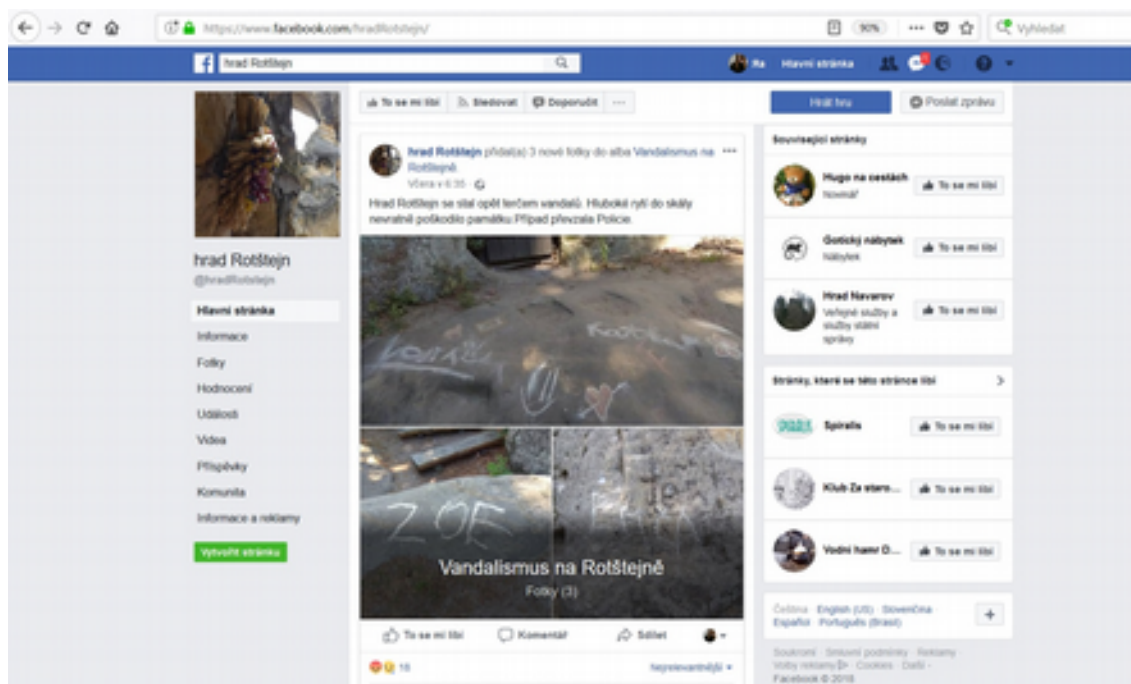
14. příloha 14²⁵, 14a²⁶ Rotštejn

25 <https://www.google.cz/maps/place/Rotštejn/>

26 Foto a grafika vlastní

příloha 14b²⁷

27 <https://www.facebook.com/hradRotstejn/>

15. příloha 15, 15a - 15o
fotografie objektů a grafika²⁸

28 Fotografie a grafika vlastní

